

KOUVOLAN YHTEISLYSEO

OHJEET KOKEISIIN

VILLE PELTOLA & JARI TAINA

ENNEN
KOETTA

KOESALISSA

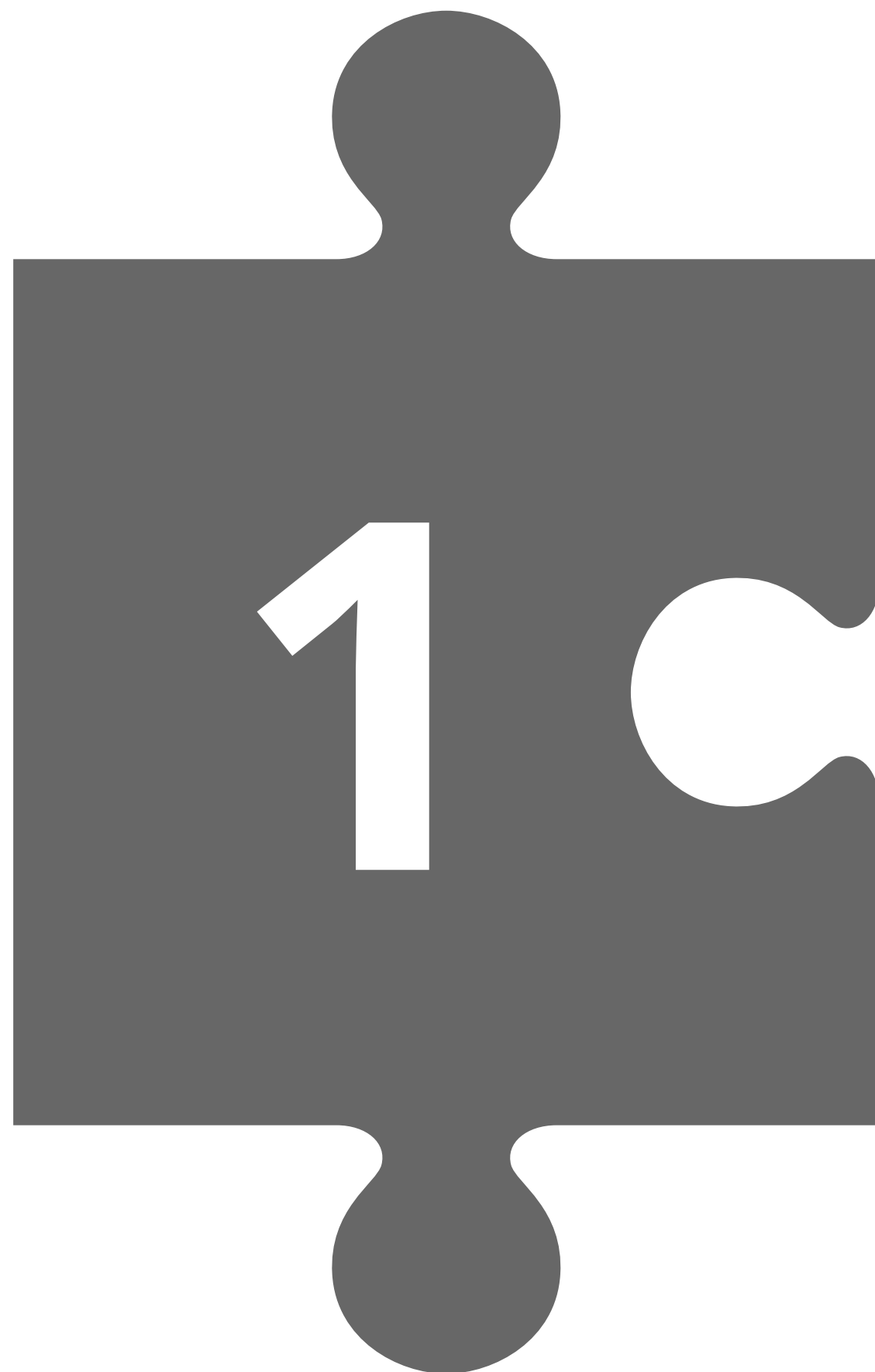
KOKEEN
JÄLKEEN

VILPPI

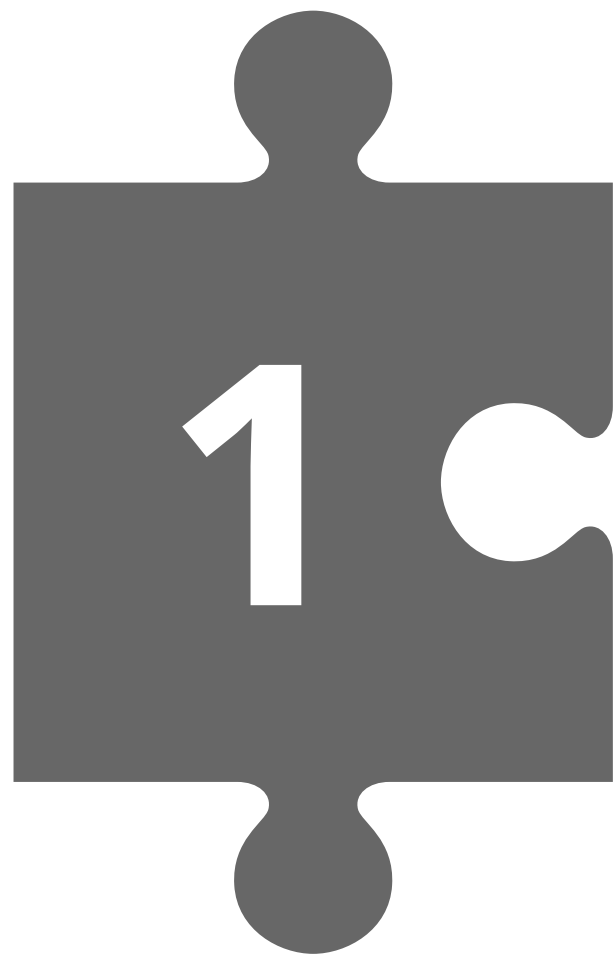

OHJEET KOKEISIIN

KOUVOLAN YHTEISLYSEO

ENNEN KOETTA

ENNEN KOETTA

Muista ilmoittaa opettajille ennakoon, että olet kirjoituksissa, jos sinulla on kirjoituspäivänä oppitunteja.
Lue Wilman tiedotteesta, missä kirjoitat ja monelta sinun tulee saapua paikalle.

VALMISTAUTUMINEN

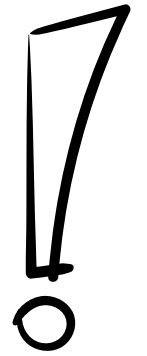
- Ulkoile ja rentoudu edellisenä iltana.
- Laita kaikki valmiiksi jo illalla.
- Herätys ja varmistus.
- **Älä käytä koepäivänä voimakkaita hajusteita.**

PUKEUTUMINEN

- Pukeudu mukavaan ja lämpöiseen asuun
- Varaa mukavat pehmeäpohjaiset kengät, villasukat (keväällä)
- Ei tekstejä (teipataan piiloon)

Farkut ja kauluspaita eivät ole välttämättä se mukavin valinta. Myös kaikki tekstit vaatteissa on teipattava.

EVÄÄT

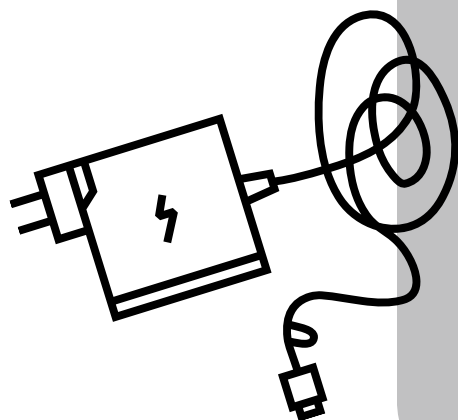
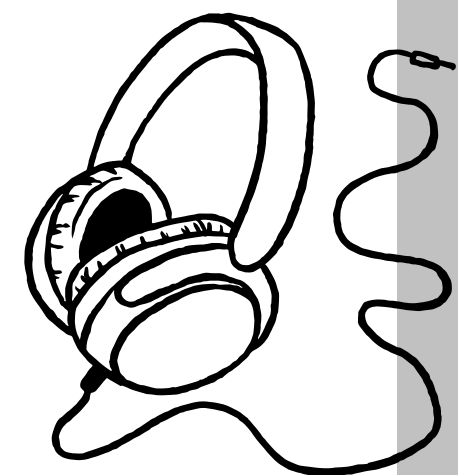
- Panosta niihin ja muista niiden pakkaaminen.
- Pakkaa eväät läpinäkyviin rasioihin tai pusseihin.
- Valmistele eväät niin, että niistä on helppo nauttia.
- Vältä rapisevia eväitä
- Muista varata myös juotavaa, ei tekstejä.

Teippaa juomasta mahdolliset tekstit

Pakkaa lääkkeet samoin kuin eväät!

TIETOKONE

Varmista, että

- Osaat käynnistää oman tietokoneen Abittiin.
- Sinulla on kokelassovellus ladattuna.

Pakkaa mukaan:

- Tietokoneen latauslaite.
- Langalliset kuulokkeet
- Lankahiiri, saa olla, ei pakollinen.

Pelihiiret, bluetooth-hiiret ja bluetooth-kuulokkeet ovat kiellettyjä!

"Kokelaan velvollisuus on huolehtia, että hänellä on digitaalisessa kokeessa mukanaan päätelaiteohjeen mukainen tietokone, virtajohto ja kuulokkeet."

HYGIENIATUOTTEET

Kokelas voi halutessaan tuoda koetilaisuuteen henkilökohtaiseen hygieniaan liittyviä tarvikkeita, kuten nenäliinoja ja kuukautissuojia, jos ne ovat avaamattomissa pakkauksissa. Kokelaan mukanaan tuomat tarvikkeet eivät saa sisältää kokelaan koesuoritusta edistäviä aineistoja tai muita tietoja. Valvojalla on oikeus tarkistaa pakkaukset.

MUISTA LISÄKSI

- Mukaan **HENKILÖLLISYYSTODISTUS**, kynä ja kumi.
- Pakkaa omat lääkkeet samoin kuin eväät.

ODOTUSTILA

- Paikalle 1 – 4 ryhmässä – Wilmaan tiedote ennen kutakin kirjoitusviikkoa.
- Opiskelija järjestää eväänsä ja työvälineensä muovikoriin, jotka ottaa mukaan saliin.
- Reput ja takit jätetään naulakoille.

Aulasta löytyy
teippiä,
muovipusseja ja
tusseja.

ARVOTAVARAT

- Arvotavarat laitetaan muovipussiin, jossa teippi ja nimi. Muovipusseja löytyy aulasta.
- Muovipussit aulassa oleviin laatikoihin.
- Muista sulkea puhelin!

HUOMAA:

- Mitään papereita EI saa viedä saliin! Nenäliinoja saa salissa.
- Kännykät pussiin!
- **Kellot kielletty!**
- **Älylasit kielletty!**

Kokelaat kutsutaan saliin määrätuille paikoilleen.

MYÖHÄSTYMINEN

- Myöhästynyt kokelas voidaan ottaa yleensä kirjoittamaan, mikäli hän saapuu ennen klo 10:00
- TÄRKEÄ: Kun huomaat myöhästyväsi, ota heti yhteys puhelimella kansliaan/ rehtoriin

OHJEET KOKEISIIN

KOUVOLAN YHTEISLYSEO

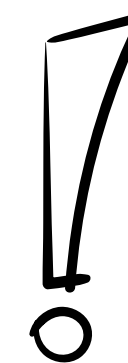
KOESALISSA

KOESALISSA

Mitä tapahtuu ennen kokeen aloitusta?

Ennen kokeen alkua kokelas **ei saa tehdä muistiinpanoja tai merkintöjä paperille tai tietokoneellaan.** Kokelas saa kuitenkin kirjoittaa nimensä luonnospapereihin.

1.KUTSUMINEN KOETILAAN

- Kokelaat saapuvat 1-4 ryhmässä
- Olet saanut ohjeet wilman kautta, missä ryhmässä saavut kirjoitussaliin
- Nimenhuuto

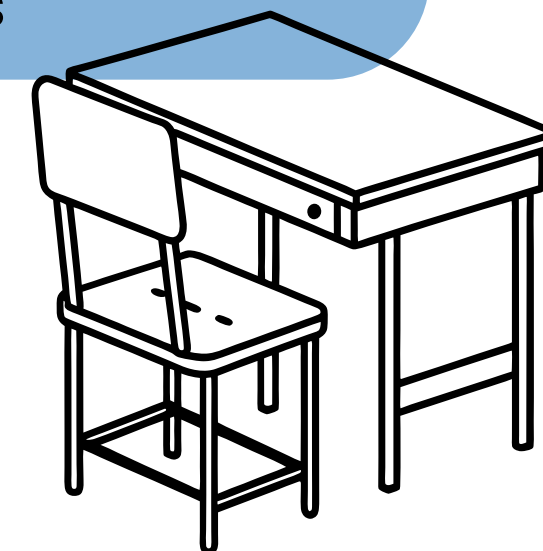
2.OVELLA

- Kokelaan tarkistus: tekstit peitetty vaatteista, korvien tarkistus ja käsikäyttöinen metallinpaljastin mahdollinen
- Eväiden tarkistus

3.SIIRTYMINEN SALIIN

- Sinut ohjataan omalle paikalle
- Tarkista oma paikkasi kokelaslomakkeella
- Salissa hiljaisuus

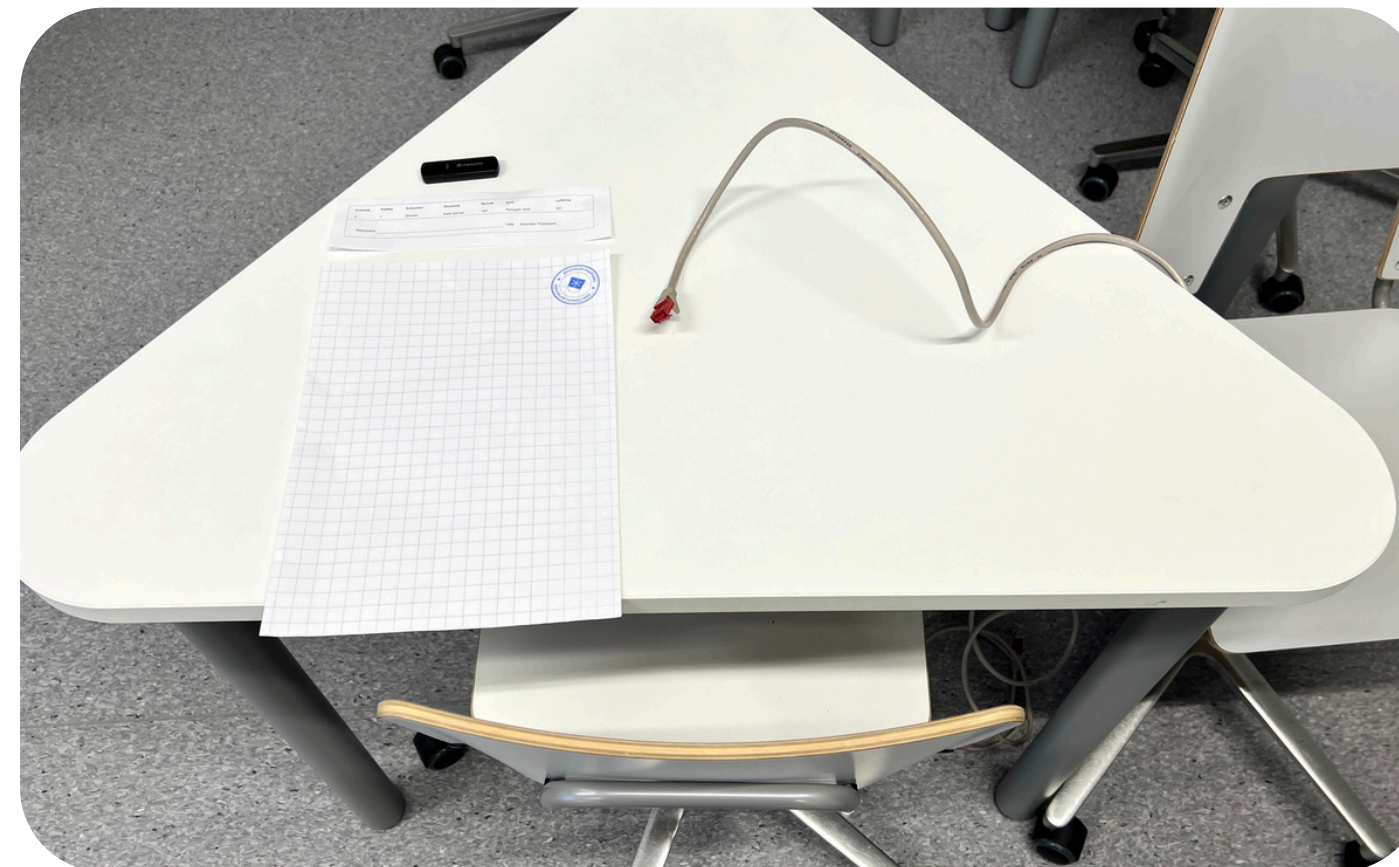
KOESALISSA

Koesali näyttää tältä.
Järjestys on
samankaltainen
riippumatta
kirjoituspaikasta.

! Kokelaan paikka
näyttää tältä.

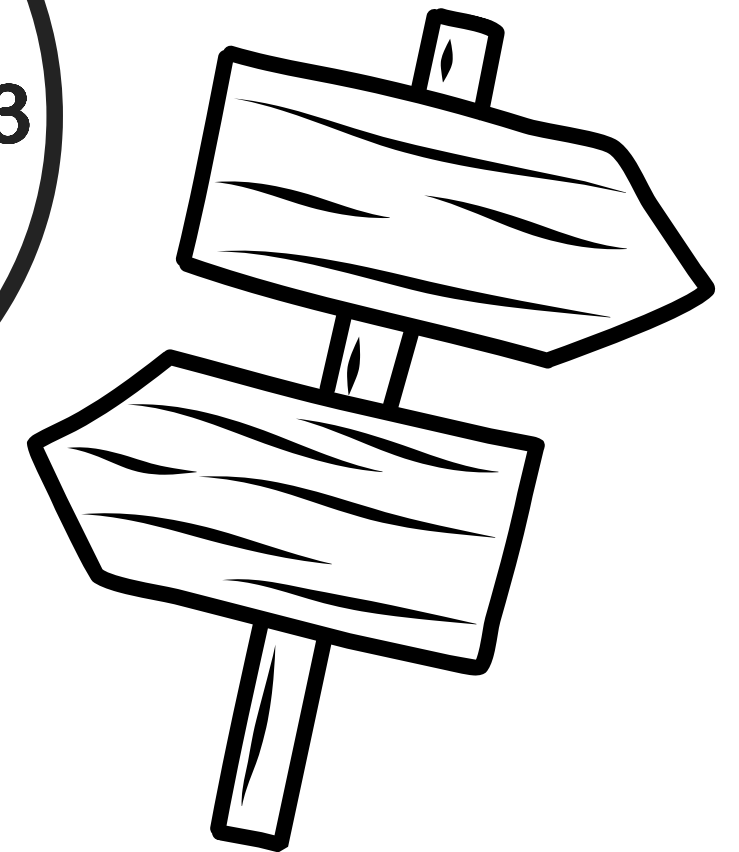
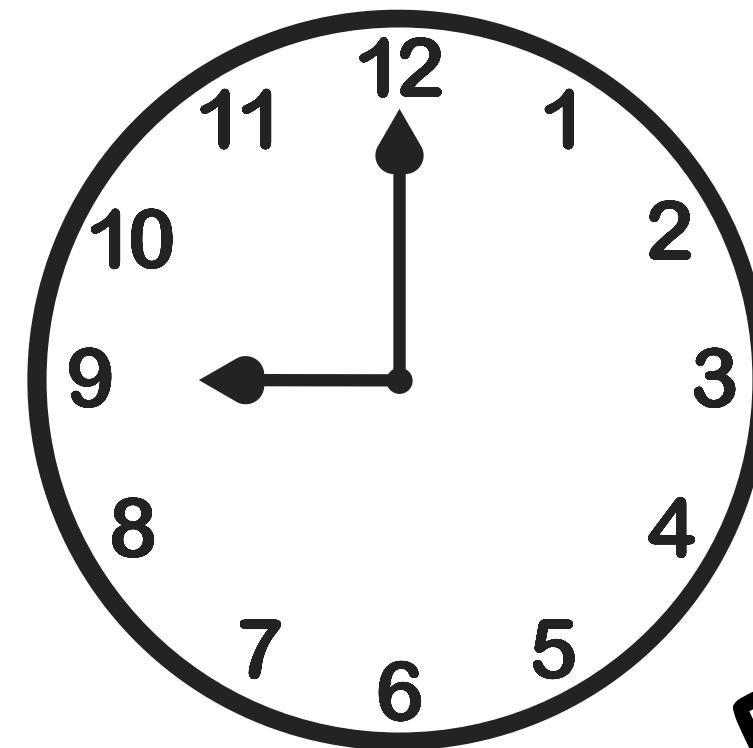
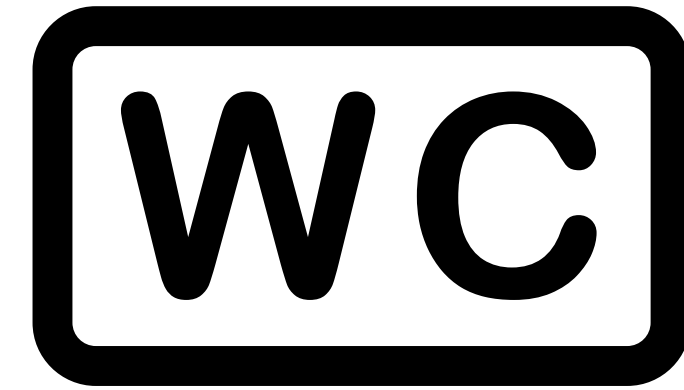
ENNEN KOKEEN ALOITUSTA

- Kytke kone tutkintoverkkoon, laita se lataukseen ja käynnistä kone YTL:n kokelassovelluksen kautta. Tee äänitesti.
- **Valitse oikea koe.** Odota tunnistamista. Valvojat antavat oikeat koodit. Henkilöllisyystodistus selkeästi nähtäville.

- Salissa ilmoitetaan alueittain, milloin ja mihin WC tiloihin voi mennä.
- **Salissa annetaan YLEISOHJEET**, esim. kerrotaan, miten salissa liikutaan, miten toimitaan häiriöiden kanssa jne.
- **Kysy ennen koetta**, kokeen ollessa käynnissä valvojat eivät saa enää vastata.
- **Yleisohjeiden antaja käynnistää koetilaisuuden aikaisintaan klo 9.00.**

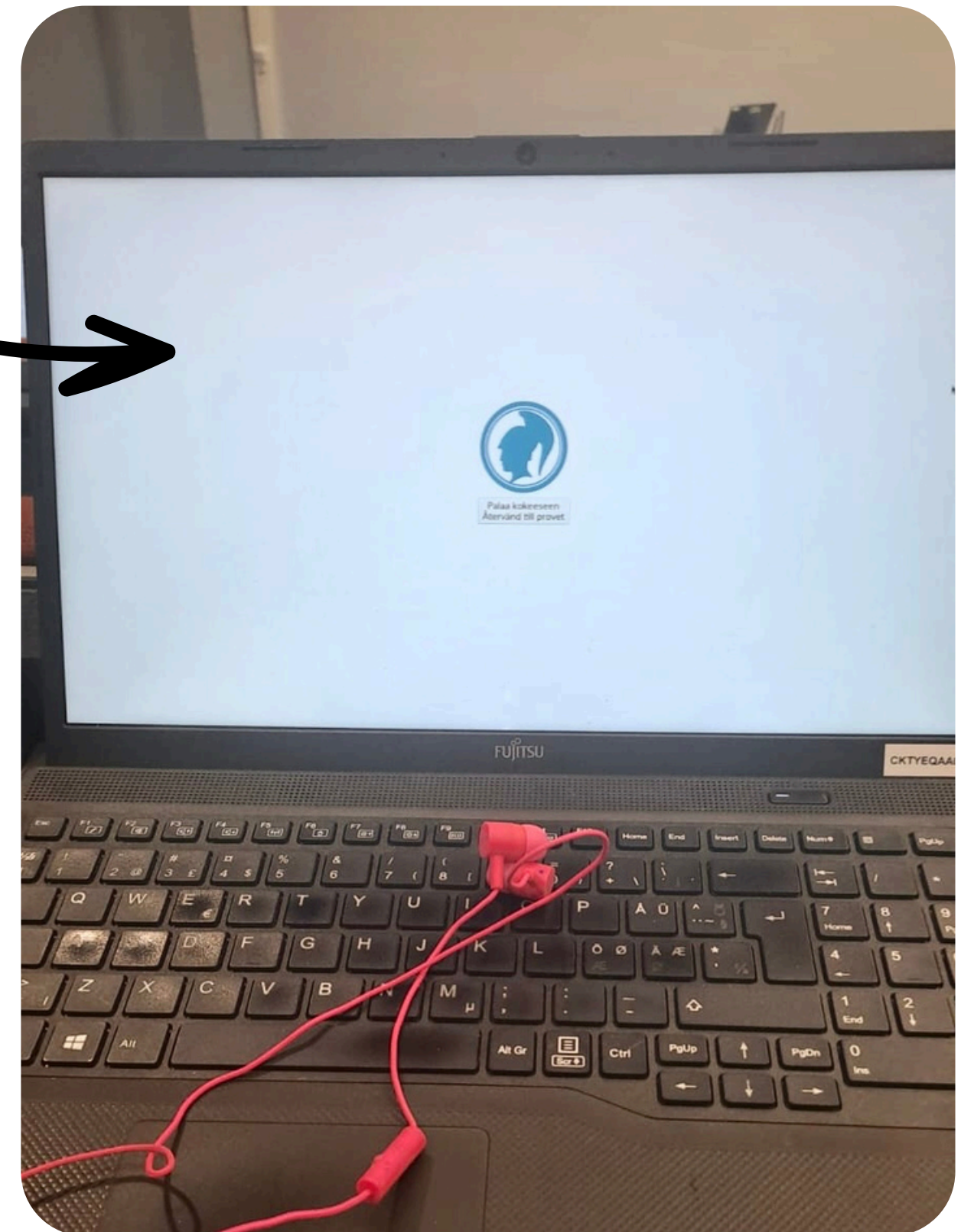

MUISTA lukita näyttö WC-käyntien ajaksi!

KOKEEN AIKANA

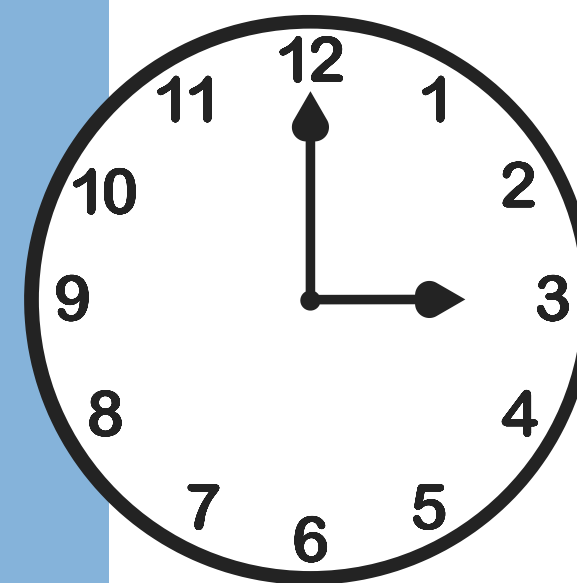
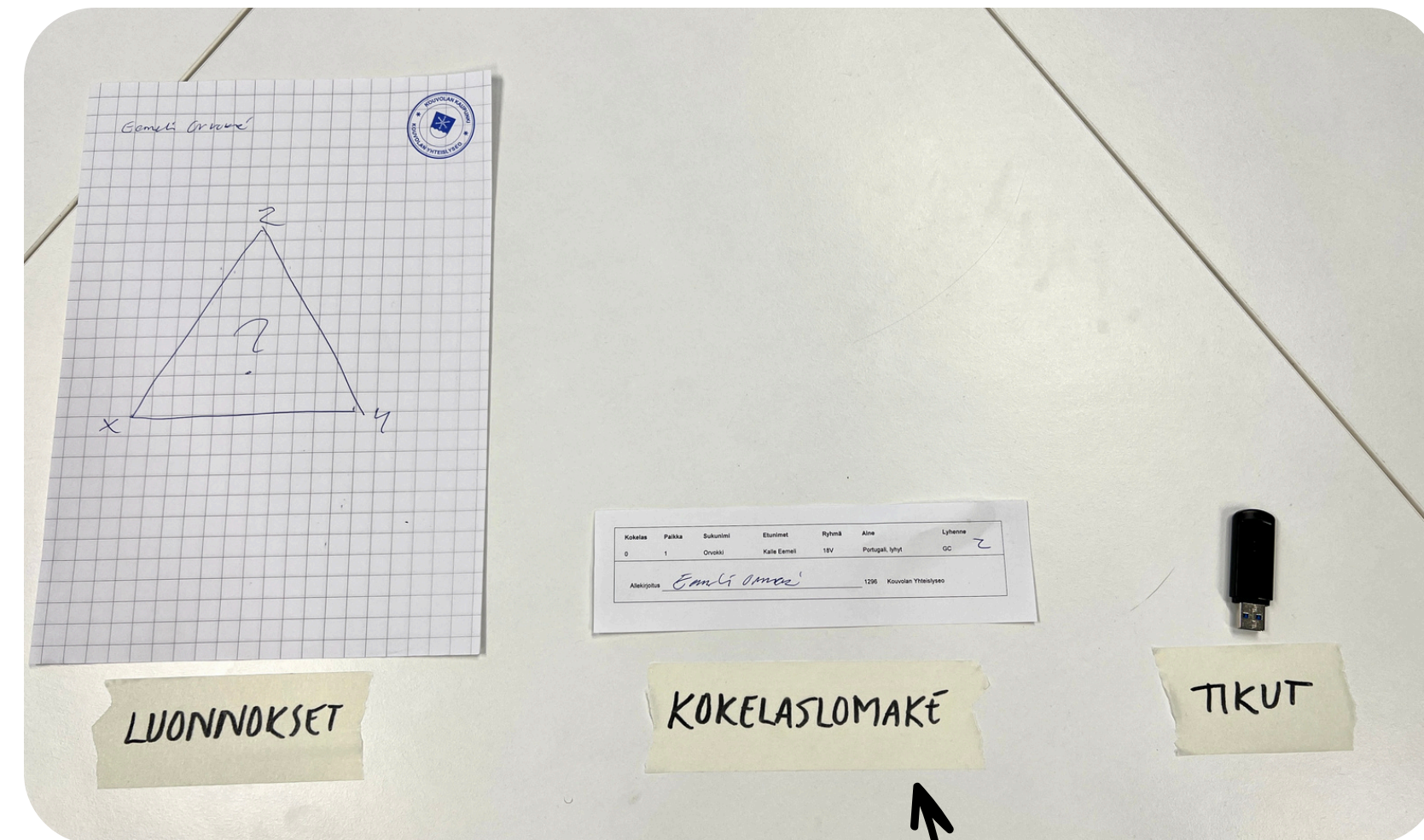
- **Et saa liikkua salissa yksin.**
- Muista aina viitata selkeästi, jos sinulla on tarve WC käynnille, häiriö koeympäristössä, tarvitset lisää paperia tai olet pudottanut välineitä.
- Valvoja tulee luoksesi ja hänen kanssa selvitetään asia.
- Koeympäristön häiriötä ei saa ratkaista yksin.
- Kirjoitustilasta voi poistua WC-käynnille samanaikaisesti kaksi opiskelijaa, mikäli tilassa on riittävästi valvoja. Muussa tapauksessa yksi opiskelija kerrallaan voi poistua tilasta. Tämä kerrotaan selkeästi kirjoitustilanteen alussa.
- **Nosta käsi ylös, valvoja saattaa. LUKITSE NÄYTTÖ!**
- WC-tiloissa on terveyssiteitä tarvitseville
- Salissa on tarjolla vain vettä, varaudu omilla eväillä

KOKEEN LOPUSSA

- Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 12:00 ja vain yksi kerrallaan.
- **Koeaika päättyy n. 15:00 (6 tuntia aloituksesta)**
- **YTL:n myöntämä lisäaika 2h tai kaksi lyhyttä kieltä, koe päättyy klo 17.00**
- Päätä oma koe Abitissa ja sammuta laite.
- Kokelastikku (jos sellainen on annettu), kokelaslomake allekirjoitettuna ja luonnostelmapaperit palautetaan yksi kokelas kerrallaan salin/tilan etuosaan valvojalle 1.
- Tämän jälkeen nouda omat tavarasi paikaltasi ja poistu koetilasta.
- Mahdolliset koulun laitteet (varakone tms.) jäävät paikallesi.

Kokeen päättyessä palauta 1. valvojalle kokelastikku (jos sellainen on annettu), kokelaslomake **allekirjoitettuna** ja luonnostelupaperit.

OHJEET KOKEISIIN

KOUVOLAN YHTEISLYSEO

KOKEEN JÄLKEEN

KOKEEN JÄLKEEN

KUN POISTUT KOESALISTA

- Odota aulassa, saat puhelimen yms. kun valvoja tulee avaamaan vahtimestarin huoneen.
- Hiljaisuus aulassa. Poistu, kun saat omat tavarasi. Varmista, että ulko-ovi menee lukkoon.

Odota rauhassa, että valvoja tulee avaamaan vahtimestarin huoneen!

KOKEIDEN ARVOSTELEMINEN

1 Kokeet arvostellaan koulussa alustavasti opettajan toimesta.

2 Alustavat pisteet siirretään Wilmaan

3 Ylioppilastutkintolautakunnan arvostelijat (sensorit) arvostelevat jokaisen suorituksen uudelleen ja päättävät tämän jälkeen pisterajoista niin, että kaikkien valtakunnassa suoritettujen kyseisen aineen kokeiden arvosanojen jakauma saadaan sovitun kaltaiseksi.

4 Tulokset saapuvat koululle syksyllä marraskuun puolivälissä ja keväällä toukokuun puolivälissä. Saat tiedon tulosten saapumisesta Wilma -viestillä ja tiedotteella.

Muista ilmoittaa koululle ja ylioppilastutkintolautakunnalle, jos nimesi ei saa näkyä valmistuneiden tiedoissa!

VILPPI

VILPPI

1.6 VILPPI JA TUTKINTOJÄRJESTYKSEN RIKKOMINEN

Kokelaan tulee olla ennen tutkintoon osallistumista selvillä siitä, mitä seuraamuksia on vilpillisestä menettelystä, vilpin yrityksestä, tutkintojärjestyksen rikkomisesta tai koetilaisuuden häirinnästä teknisten laitteiden avulla tai muulla tavoin.

Valvonnan ensisijaisena tavoitteena ei ole vilpin estäminen, vaan että vilpillinen menettely havaitaan ja tuottaa todistusaineistoa mahdollista päätöstä varten. Kokelas on aina itse vastuussa omasta toiminnastaan ja välineiden asianmukaisuudesta (ks. luku 1.5.4 Kokelaan toiminta koetilaisuudessa).

1.6.1 TUTKINTOJÄRJESTYKSEN RIKKOMINEN

Jos kokelas häiritsee koetilaisuutta tai muuten rikkoo järjestystä koetilaisuudessa, eikä rehtorin tai opettajan kehotuksesta huolimatta lopeta menettelyä, hänen koesuorituksensa katsotaan hylätyksi. Jos menettely on toistuvaa tai aiheuttaa merkittävää haittaa muiden kokelaiden koesuorituksille, kokelaan kaikki tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja hän menettää oikeutensa osallistua myöhempiin saman tutkintokerran kokeisiin. Jos menettely on erityisen vakavaa ja haitallista, kokelas menettää lisäksi oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin. (L 502/2019, 15 §)

Koetilaisuutta häiritsevä kokelas voidaan määrätä poistumaan tilaisuudesta. Jos kokelas ei noudata poistumismääräystä, rehtori tai opettaja voi poistaa kokelaan siten kuin lukiolain (714/2018) 43 §:ssä säädetään (L 502/2019, 15 §).

1.6.2 VILPILLINEN MENETTELY TAI VILPIN YRITYS

Jos kokelas syyllistyy kokeessa vilpilliseen menettelyyn tai vilpin yritykseen taikka avustaa siinä, kaikki hänen koesuorituksensa kyseiseltä tutkintokerralta katsotaan hylätyiksi ja hän menettää oikeutensa osallistua myöhempiin saman tutkintokerran kokeisiin. Jos menettely on toistuvaa tai muuten erityisen vakavaa ja haitallista, kokelas menettää lisäksi oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin. (L 502/2019, 15 §.)

1.6.3 SELVITTÄMINEN JA SEURAAMUKSEN MÄÄRÄÄMINEN

Rehtori vastaa vilpillistä menettelyä ja järjestyksen rikkomista koskevan asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Lautakunta neuvoo tarvittaessa kysymyksissä, jotka koskevat vilpillisen menettelyn ja järjestyksen rikkomisen selvittämistä. Ennen seuraamuksen määräämistä kokelaalle on ilmoitettava, mistä teosta häntä epäillään ja miten asian käsittely etenee, häntä on kuultava ja asiasta on hankittava muu tarpeellinen selvitys (L 502/2019, 15 §).

Vilpin tutkinnassa voidaan hyödyntää muiden todisteiden ohella myös koejärjestelmän tallentamia tietoja ja koetilaisuuden kameravalvonnan tallenteita. Näiden lisäksi tutkinnassa on mahdollista käyttää myös muiden kuin koetilaisuuden valvontaan tarkoitettujen kameroiden ja vastaavien tallennusvälineiden tallentamaa aineistoa.

Kokelaalle järjestetään mahdollisuus kuulemiseen ennen seuraamuksen määräämistä.

Kuuleminen on mahdollista pitää heti kokeen jälkeen, tai kuulemistilaisuus voidaan järjestää myöhemmin tilanteeseen liittyvien selvitysten valmistuttua. Tilaisuuteen osallistuvat tilanteeseen liittyvät valvojat tai muut todistajat. Kuulemisessa kokelaalle kuvataan tilanne ja kerrotaan mahdolliset seuraamukset. Kokelas voi kuvata oman näkökulmansa. Kuulemisesta laaditaan kaikkien osallistujien allekirjoittama pöytäkirja tai virkavastuulla laadittu muistio.

Päätöksen seuraamuksen määräämisestä tekee lukion rehtori. Päätöksen siitä, että kokelas menettää oikeutensa osallistua meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin, tekee kuitenkin koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin. (L 502/2019, 15 § 4 mom.)

Rehtorin tai monijäsenisen toimielimen päätös seuraamuksen määräämisestä on annettava kirjallisesti tiedoksi kokelaalle, jota se koskee (hallintolaki 434/2003, 43 §). Päätökseen on liitettävä valitusosoitus. Rehtorin tulee toimittaa päätös viipymättä tiedoksi lautakunnalle. Päätöksen saatua lainvoiman rehtorin tulee ilmoittaa siitä lautakunnalle.

1.6.4 MUUTOKSENHAKU PÄÄTÖKSEEN SEURAAMUKSESTA

Päätökseen, jolla rehtori tai koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin on määrännyt seuraamuksen tutkintojärjestyksen rikkomisesta tai vilpillisestä menettelystä, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös pannaan täytäntöön tehdystä valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen kiellä täytäntöönpanoa. Valitus päätöksestä on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. (L 502/2019, 21 §)

Jos päätös kumotaan, ilmoittautuminen niihin kokeisiin, joihin henkilö on jäänyt rehtorin päätöksen jälkeen osallistumatta, mitätöityy ilman hakemusta ja koekohtaiset maksut palautetaan. Hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus voi valituksen hyväksyessään päättää, että kokelas saa aloittaa tutkinnon suorittamisen alusta. (L 502/2019, 21 §)

1.6.5 DIGITAALISEN TUTKINNON TOIMEENPANON HÄIRINTÄ

Vilppi ja tutkintojärjestyksen rikkominen liittyvät lähinnä yksittäiseen kokelaaseen itseensä. Digitaalisen tutkinnon toimeenpanoon kohdistuva häirintä voi puolestaan kohdistua suureenkin kokelasjoukkoon. Digitaalisen kokeen koetilaisuuden häirinnän yhteydessä tulee siten sovellettavaksi rikoslaki (39/1889) mahdollisine sakon ja vankeuden uhkineen. Lisäksi tulevat sovellettavaksi vahingonkorvausvelvollisuus ja rikosperusteinen menettämisseuraamus. Digitaalisen kokeen koetilaisuuden häirintä voidaan määritellä rikoslaissa tapauksen mukaan esimerkiksi datavahingonteoksi, tietoliikenteen häirinnäksi, tietojärjestelmän häirinnäksi, tietomurroksi, vaaran aiheuttamiseksi tietojenkäsittelylle tai viestintäsalaisuuden loukkaukseksi. Kaikista edellä mainitun kaltaisista tahallista digitaalisen kokeen koetilaisuuden häiritsemis-epäilyistä on tehtävä rikosilmoitus poliisille.